

A Fővárosi Ítéltábla Dr. Sulyok Nóra kamarai jogtanácsos által képviselt felperes neve (fél címe 2) felperesnek Dr. Csoma Zsuzsanna ügyvéd (fél címe 1) által képviselt ... ..) alperes ellen támogatás visszakövetelése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. május 9. napján meghozott 3.G.42.755/2016/10. számú ítélete ellen a felperes részéről 11. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 400.000 (Négyszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet - amelyben a 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (Rendelet) 93. §-ára, a perbeli támogatási szerződés 18., valamint 29. pont d) és g) alpontjaira alapítva kérte az alperest 88.127.555 forint és ennek 2007. november 3. napjától a kifizetésig járó évi nyolc százalék mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezni - elutasította, kötelezte a felperest az alperesnek 800.000 forint perköltség megfizetésére, továbbá megállapította, hogy a le nem rótt illeték az állam terhéen marad.

A határozat indokolása szerint a peres felek jogelődjei között 2001. február 1-jén megkötött támogatási szerződés 2. és 4. pontjainak értelmezésével megállapítható, hogy az alperesnek ahhoz, hogy lezárhassa a projektet, azt nemcsak fizikailag kellett megvalósítania, hanem az üzleti tervben foglaltakat is teljesítenie kellett, az abban rögzített gazdasági mutatókat is el kellett érnie, ennek megtörténteig a projekt nem tekinthető befejezettnek, az alperesnek továbbra is teljesítenie kell a szerződésben előírt adatszolgáltatási, jelentéstételi kötelezettségeit.

A szerződés ugyanakkor nem ad lehetőséget arra, hogy kizárólag a gazdasági eredmény elmaradása miatt a felperes elálljon a szerződéstől.

A szerződés 29. pont d) alpontja szerint ugyanakkor önmagában ez a körülmény nem jogosította fel a felperest a szerződéstől történő elállásra, ahhoz ugyanis az is szükséges, hogy a támogatott program megghiúsulása vagy tartós akadályoztatása az alperesnek felróható okból következzen be, amit a felperesnek kellett bizonyítania. A felperes erre vonatkozóan tényelőadást nem tett, bizonyítékot, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő annak ellenére, hogy a perbeli projekttel kapcsolatos valamennyi ellenőrzési jegyzőkönyv, alperesi jelentés rendelkezésére állt és maga is tagja volt az ... cím használatáról döntő bizottságnak.

A felperes bizonyítási indítványa kizárólag arra irányult, hogy a bíróság az alperest kötelezze, adja elő, mit tett a támogatásból megvalósított beruházás üzleti tervben rögzített hasznosítása érdekében és csatolja az ezt bizonyító okiratokat, ugyanakkor a tényelődási és bizonyíték szolgáltatási kötelezettség ebben a körben nem az alperesre, hanem a felperesre hárult, ezért ezen bizonyítási indítvány mellőzésének volt helye.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a szerződés 29. pont d) alpontja szerinti elállási ok fennálltát nem találta megállapíthatónak.

Az elsőfokú bíróság a szerződés 29. pont g) alpontjában szereplő elállási okot vizsgálva rámutatott, a szerződés 27. pont f) alpontjában foglaltakra is figyelemmel az alperest olyan lényeges körülményekben, adatokban bekövetkezett változások tekintetében terhelte a felperessel szemben tájékoztatási, bejelentési kötelezettség, amelyek a szerződést, a szerződésben foglalt feladatok teljesítését közvetlenül érintik. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a felperes a szerződés szerinti tájékoztatási, bejelentési, beszámoló készítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, így a szerződés 29. pont g) alpontja szerinti elállási ok sem állt fenn.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, továbbá az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 4. § (1) bekezdése szerinti jóhiszeműség és tisztesség követelményéből, valamint együttműködési kötelezettségből az következik, hogy a felperes elállási jogát az alperes tájékoztatási kötelezettsége megsértése esetén sem gyakorolhatja évekkel azt követően, hogy arról tudomást szerzett.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását, az alperes keresete szerinti marasztalását, mivel az elsőfokú bíróság a bizonyítékok alapján részben tévesen állapította meg a tényállást és abból téves jogi következtetést levonva utasította el a keresetet.

Korábbi perbeli nyilatkozatait fenntartva hangsúlyozta, minden további bizonyítás nélkül, kizárólag a perbeli támogatási szerződés 2. és 4. pontjainak együttes nyelvtani értelmezése alapján is egyértelműen megállapítható, hogy a szerződés célja egy olyan infrastrukturális beruházás támogatása volt, amely az alperesi pályázatnak is részét képező üzleti terv megvalósítását eredményezi az alperes részéről. A szerződés 2. pontja ugyanis a beruházás kizárólagos céljaként az ipari park infrastruktúra fejlesztését jelölte meg, az alperes pedig azon túl, hogy a 3. pontban a beruházás megvalósítását vállalta, a 4. pontban az üzleti tervben foglaltak teljesítésére is kötelezettséget vállalt, amely kötelezettsége a támogatott beruházás céljából eredt. Ezt támasztja alá, hogy az üzleti terv megvalósítását az alperes a szerződés 2. pontjában meghatározott „fejlesztés eredményességének bizonyítására” vállalta, továbbá, hogy az alperesi pályázat részét képező üzleti terv adatai már a támogatás elnyerése során is kiemelkedő szerepet játszottak.

Abból, hogy a szerződés célját az üzleti terv alperesi megvalósítását eredményező beruházás támogatása képezte, nyilvánvalóan az következik, hogy az üzleti terv teljesülése hiányában a támogatás célja nem valósult meg, az alperes nem teljesítette a szerződésben vállalt kötelezettségét, amint az a ... által 2007. június 29-én felvett záró jegyzőkönyvben is megállapításra került.

Az alperes maga sem vitatta azt, hogy az üzleti terv nem valósult meg, a záró jegyzőkönyvben rögzítettek szerint csak 4,94% -ban teljesült, védekezéséül kizárólag arra hivatkozott, hogy ez neki nem róható fel, a gazdasági környezetnek a pályázat benyújtását követő megváltozása, az autópálya-építés elmaradása, illetve jelentős késedelmek miatt tudott csak ilyen mértékben teljesíteni.

Az alperesnek ezért azt kellett bizonyítania, hogy minden elvárható intézkedést megtett a támogatásból megvalósult infrastruktúra fejlesztési beruházás üzleti terv szerinti hasznosítása érdekében. Az alperes ennek úgy tudott volna eleget tenni, ha a felperesi indítványnak megfelelően előadja, hogy milyen módon tett kísérletet a hasznosításra és csatolja azokat az okiratokat, amelyek bizonyítják, hogy az üzleti terv szerinti hasznosítás nem neki felróható okból maradt el.

Az alperes semmilyen tényelődást nem tett arra nézve, hogy bármilyen módon megkísérelte volna a beruházás üzleti terv szerinti hasznosítását és erre vonatkozó okirati bizonyítékot sem csatolt,

amiből az következik, hogy az alperes semmilyen kísérletet nem tett a hasznosítás érdekében, ezért nem hivatkozhat alappal arra, hogy az üzleti terv teljesülésének elmaradása neki fel nem róható okból következett be.

Az elsőfokú bíróság ezért tévesen állapította meg azt is, hogy az üzleti terv teljesítésének elmaradása nem az alperesnek felróható és erre tekintettel az elállási jog gyakorlásának a támogatási szerződésben meghatározott feltételei hiányában tévesen utasította el a keresetet.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte.

A perben tett korábbi nyilatkozatait fenntartva továbbra is állította, a perbeli támogatási szerződés kizárólagos célja az abban meghatározott infrastruktúra fejlesztési beruházás megvalósításának a támogatása volt, a szerződésben kizárólag a beruházás megvalósítására vállalt kötelezettséget, amit teljesített is. Ezt támasztja alá, hogy a szerződés 29. pont d) alpontja a beruházás elmaradásához, illetve nem szerződésszerű megvalósításához fűződő szankcióként jogosította fel a felperest az elállásra, míg az üzleti terv teljesítésének elmaradása a szerződés módosított 8. pontja értelmében azzal a jogkövetkezménnyel jár, hogy a szerződés mindaddig nem szüntethető meg, amíg az üzleti terv szerinti árbevétel nem teljesül. Az üzleti terv teljesítésének elmaradása nem jelenti a támogatott projekt megghiúsulását, így nem szolgálhat alapul a szerződéstől történő elállásra.

A szerződés 29. pont d) alpontjára alapított elállási jog gyakorlásának az is feltétele, hogy a támogatott projekt megghiúsulását vagy tartós akadályoztatását előidéző körülmény az alperesnek felróható okból következzen be.

Az 1952. évi III. törvény (rPp.) 3. § (3) bekezdésében és 164. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel a felperesnek kellett bizonyítania az elállási jog gyakorlása támogatási szerződés 29. pont d) alpontjában meghatározott feltételeinek a fennálltát, így azt is, hogy a támogatott projekt általa állított megghiúsulása - az üzleti terv teljesítésének elmaradása - az alperesnek felróható okból következett be.

Arra nézve, hogy az alperes milyen felróható magatartásával idézte elő a támogatott projekt állított megghiúsulását, a felperes tényeloadást, nyilatkozatot az elsőfokú bíróság erre irányuló tájékoztatását és felhívását követően annak ellenére sem terjesztett elő, hogy - amint azt az ítélet indokolása is rögzíti - a projekttel kapcsolatban minden ellenőrzési jegyzőkönyv, az alperes által készített minden jelentés rendelkezésére áll és maga is tagja annak a bizottságnak, amely évente dönt az ... cím használatáról. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor nem találta megállapíthatónak a támogatási szerződés 29. pont d) alpontja szerinti elállási ok fennálltát. A bizonyítékokat helytállóan értékelve, megalapozottan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy az alperes eleget tett a támogatási szerződés alapján a felperessel szemben őt terhelő tájékoztatási, bejelentési, beszámoló készítési kötelezettségének, ezért a szerződés 29. pont g) alpontja szerinti elállási ok sem áll fenn, amit a felperes fellebbezésében nem is tett vitássá. Nem vitatta a felperes az elsőfokú ítélet azon megállapításának megalapozottságát sem, hogy megsértette a rPtk. 4. § (1) bekezdése szerinti jóhiszeműség és tisztesség követelményét, valamint együttműködési kötelezettségét, amikor a megítélése szerint arra alapul szolgáló körülmény tudomására jutását követően több év elteltével állt el a szerződéstől. Az elállásra a felperes ezért sem alapíthat jogot, ami önmagában megalapozza a kereset elutasítását.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a rPp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperesnek nincs

jogalapja a támogatási szerződésben meghatározott vissza nem térítendő támogatás és késedelmi kamata visszakövetelésére.

A rPtk. 320. § (1) bekezdése kimondja, hogy aki szerződésnél vagy jogszabálynál fogva elállásra jogosult, e jogát a másik félhez intézett nyilatkozattal gyakorolja.

A felperes keresetének jogalapjaként egyrészt jogszabályon, másrészt szerződésen alapuló elállási jogára hivatkozott, és ebből következően a szerződés alapján kifizetett támogatás és késedelmi kamata visszafizetését kérte. A felperes a fellebbezésében a jogszabályon alapuló elállási jogának elutasítását nem kifogásolta, kizárólag az alperes szerződésszegésére vezette vissza az általa követelt összeg megfizetésére vonatkozó igényét.

Osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a szerződés I.2. pontja szerint a támogatás kizárólagos célja az ... infrastruktúrájának fejlesztése volt. Ehhez kapcsolódóan a szerződés I.3. pontja szerint vállalt kötelezettséget az alperes arra, hogy a pályázatában részletesen bemutatott beruházást megvalósítja, amelyet nem vitásan teljesített, figyelemmel arra is, hogy a szerződés VII.17. pontja szerint a támogatás a beruházás maradéktalan teljesítése esetén jár csak az alperesnek. A felperes fellebbezésben tett állításával szemben a támogatás kifizetésének nem volt feltétele a szerződés I.4. pontjában foglaltak teljesítése, mert ilyen feltételt a szerződés VII.17. pontja nem tartalmaz.

Egyetértett a Fővárosi Ítéltábla az alperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakkal kapcsolatban azzal, hogy az alperes nem vállalt kötelezettséget a szerződés I.4. pontjában meghatározott üzleti terv megvalósítására, ennek ellenkezője sem ebből a pontból, sem a szerződés más rendelkezéseiből nem vezethető le. A szerződés I.4. pontja kizárólag a fejlesztés eredményességének bizonyítására írta elő 2001-2005. között évente üzleti terv készítését és bemutatását, az ebben a pontban előzetesen rögzített tevékenységek és szolgáltatások tényleges megvalósításának elmaradásához a szerződés semmilyen szankciót nem tartalmazott. Ezt támasztja alá az is, hogy a felek a szerződés VII. pontjában szabályozták a vissza nem térítendő támogatás visszafizetésének a feltételeit, amely szerint erre két esetben kerülhet sor:

- egyrészt a VII.17. pont szerint akkor, ha a fejlesztés megvalósulását követő öt évben az ... címet a felperes megvonja (ekkor jogosult is a szerződéstől elállni),
- másrészt a VII.19. pont szerint akkor, ha a szerződés megszüntetésére az alperes kezdeményezésére kerül sor.

A felperes a keresetében a fentiek közül egyik okra sem hivatkozott, a vissza nem térítendő támogatás visszafizetésének jogalapjaként a 4. sorszámú jegyzőkönyv szerint maga adta elő, hogy az ... cím nem került visszavonásra.

A módosított szerződés 8. pontja rendelkezik a támogatási szerződés megszüntetéséről, amely szerint erre akkor kerülhet sor, ha az alperes a I.2. pontban körülírt beruházást megvalósította, a I.4. pontban rögzített üzleti terv szerinti többlet nettó árbevételt maradéktalanul teljesítette, és mindezt a Rendelet 93. §-ában előírt záró jegyzőkönyvvel dokumentálja. Mindebből az következik, hogy a szerződés I.4. pontjában meghatározott üzleti tervben foglalt árbevétel nem teljesülésének az a jogkövetkezménye, hogy a támogatási szerződés megszüntetésére nem kerülhet sor, azonban jogkövetkezményként sem a szerződéstől való elállás, sem a vissza nem térítendő támogatás visszafizetése nem alkalmazható.

A felek közötti szerződés 27. pontjának a)-g) alpontjai az alperes kötelezettségeit sorolja fel, amelyek elmulasztása súlyos szerződésszegésnek minősül és a szerződéstől való elállást, valamint

az ehhez kapcsolódó szankciók alkalmazását vonja maga után. A felperes a keresetében maga sem állította, hogy az alperes ezen szerződéses kötelezettségeit megszegte.

A szerződés 29. pont a)-g) alpontjai határozzák meg a felperes szerződéstől való elállását. A felperes ezek közül a d) és g) alpontokra hivatkozással állt el a szerződéstől a 2007. szeptember 25-én kelt levelében és a keresetlevelében is erre a két alpontra hivatkozott. A felperes a fellebbezésében az alperes adatszolgáltatási kötelezettségének megszegésére alapított követelés jogalapjának az elutasítását nem vitatta, ezért ezt a Fővárosi Ítéltábla sem vizsgálta. A felperes a fellebbezés tartalma alapján a szerződés 29. pont d) alpont megszegésére továbbra is hivatkozott azzal kapcsolatban, hogy az üzleti tervben szereplő, és az alperest terhelő hasznosítás elmaradása az alperesnek róható fel. A 4. sorszámú jegyzőkönyv szerint a felperes tisztában volt azzal, hogy a felróhatóság körében a bizonyítás őt terheli, azonban az elsőfokú bíróság felhívása ellenére - figyelemmel a rPp. 164. § (1) bekezdésében és 141. § (6) bekezdésében foglaltakra is - nem tett tényelőadást és nem bizonyította azt, hogy az üzleti terv a szerződés I.4. pontjában meghatározott megvalósításának az elmaradása az alperesnek felróható, ezért megalapozatlanul állította az alperes szerződésszegését. Mindezekből az következik, hogy a felek közötti szerződés az üzleti tervben meghatározott eredmény elmaradása esetére nem biztosított a felperesnek elállási jogot és a vissza nem térítendő támogatás visszafizetésére jogalapot, továbbá a felperes nem bizonyította az alperes szerződésszegését, ezért a felperes elállási jogának gyakorlására a szerződés alapján nem volt jogcíme.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a rPp. 253. § (2) bekezdése alapján - kiegészített indokolással - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a rPp. 239. §-a szerint alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján meg kell fizetni az alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségét. A Fővárosi Ítéltábla az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései alapján mérlegeléssel, a ténylegesen kifejtett ügyvédi munkára tekintettel határozta meg.

A Fővárosi Ítéltábla az alperesnek a perköltség felszámítására előterjesztett igényét az ügyvédi munkadíj mértékének megállapítása során nem tudta figyelembe venni, mivel a perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről szóló 31/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2018. január 1. napján lépett hatályba a 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) rendelkezéseihez kapcsolódóan. Jelen ügyben a felperes a keresetlevelet 2016. június 30-án nyújtotta be, ezért az eljárási szabályokra nem a Pp., hanem a rPp. rendelkezései az irányadók.

A felperes fellebbezésének eredménytelensége és illetékmentessége miatt a fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2019. január 29.

. Kurucz Zsuzsánna s. k. a tanács

elnöke, előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k. bíró

Dr. Kincses Attila s. k. bíró

A kiadmány hitelül:

Szigeti Krisztina

tisztviselő